

Tekst: Lieke van Zullekom Beeldmateriaal: Unica

DUURZAME NIEUWBOUW VOOR SINGER LAREN

In Laren is eind juni theater Singer Laren opgeleverd. Het theater vervangt de oudbouw uit de jaren vijftig, dat niet meer voldeed aan de technische en bouwkundige eisen van vandaag. Daarnaast is ook de oude villa die het museum en theater met elkaar verbindt, grondig gerenoveerd.

De nieuwbouw, naar een ontwerp van architectenbureau KRFT, heeft heel Singer Laren een nieuwe uitstraling gegeven. Zo heeft het theater nu één gelijkvloerse, gezamenlijke en transparante entree voor theater, museum, beeldentuin en horeca en is optimaal invulling gegeven aan de toenemende technische eisen van reizende theatergezelschappen in Nederland. Bij het ontwerp en de bouw stond duurzaamheid centraal, vertelt Michiel de Boer, Manager Projecten bij Unica, verantwoordelijk voor de werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties in dit project. "Hier hebben wij onder andere invulling aan gegeven met een warmtekoudeopslag in de bodem in combinatie met een warmtepomp, die zorgt voor de verwarming en koeling in het theater en waarop ook het museum wordt aangesloten. De bestaande koelmachine in het museumgebouw wordt hierdoor overbodig, waardoor veel energie wordt bespaard."

Als afgiftesysteem is gekozen voor luchtverwarming en -koeling in de theaterzalen, vertelt hij. "Daarnaast is op een aantal plaatsen vloerverwarming en -koeling aangebracht. In specifieke gebieden is gekozen voor koelconvectoren. Waaronder in de regiekamer, waar de warmtelast relatief hoog is. In het depot waar alle kunst wordt opgeslagen en waaraan specifieke klimaateisen werden gesteld, is een separate koelmachine geplaatst die tevens de geconditioneerde lucht ontvochtigt."

In de toekomst zullen op het dak van Singer Laren nog pv-panelen worden aangebracht, voor een duurzame energieopwekking.

DALI BESTURINGSSYSTEEM

Op elektrotechnisch vlak heeft Unica alle data-aansluitingen voor Singer Laren geleverd. "Daarnaast hebben we de aansluiting met de theaterinstallaties gemaakt, die door een derde partij zijn geïnstalleerd. Een onderaannemer van ons heeft bovendien de complete brandmeld-, ontruimings- en beveiligingsin-



Bouwinfo

OPDRACHTGEVER	St. Singer Memorial Foundation
ARCHITECT	KRFT
CONSTRUCTEUR	Van Rossum
AANNEMER	IBB Kondor
INSTALLATIEADVIES	Lisoba Beheer
INSTALLATIES	Unica (W + E), CIAT Nederland BV, Systemair



stallatie aangelegd, in het theater, de villa en het museum." Waar mogelijk is LED-verlichting geïnstalleerd, vertelt De Boer. "Dankzij een koppeling met het DALI besturingssysteem kan alle verlichting eenvoudig worden geschakeld en/of gedimd, waarbij naar wens ook kleurscenes kunnen worden ingesteld. Voor een optimale beleving/sfeer in iedere ruimte."

UITWERKING IN BIM

Enkele weken na de oplevering kijkt De Boer terug op een mooi, maar ook uitdagend traject. "Om een perfect architectonisch ontwerp te creëren, inclusief alle gewenste installatietechniek, was geen sinecure", vertelt hij. "Om dit mogelijk te maken, hebben we vanaf de beginfase van dit project nauw samengewerkt met de architect. Het project is volledig uitgewerkt in BIM, om alle installaties goed in te passen. Bijvoorbeeld in de driehoekschachten naast de theaterzalen, waar we alle kanalenwerk, steigers en goten voor de toneeltoren hebben aangebracht. Of de verzwaarde betonstroken in de technische ruimtes, waarin ons kanaalwerk geïntegreerd moest worden. We hebben regelmatig clashsessies uitgevoerd met het bouwtechnisch tekenbureau, om clashes en faalkosten tot een minimum te beperken, met een soepele bouw als resultaat." ■